

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

ฉบับที่ ๕๐๕๙ (พ.ศ. ๒๕๖๑)

ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

พ.ศ. ๒๕๑๑

เรื่อง ยกเลิกและกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

วิธีทดสอบสี วาร์นิช และวัสดุที่เกี่ยวข้อง

เล่ม ๑๑ ภาวะในภาชนะบรรจุ

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม วิธีทดสอบสี วาร์นิช และวัสดุที่เกี่ยวข้อง เล่ม ๑๑ ภาวะในภาชนะบรรจุ มาตรฐานเลขที่ มอก. 285 เล่ม 11 - 2524

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกประกาศยกเลิกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๕๔๐ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ เรื่อง กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม วิธีทดสอบสี วาร์นิช และวัสดุที่เกี่ยวข้อง เล่ม ๑๑ ภาวะในภาชนะบรรจุ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๔ และออกประกาศกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม วิธีทดสอบสี วาร์นิช และวัสดุที่เกี่ยวข้อง เล่ม ๑๑ ภาวะในภาชนะบรรจุ มาตรฐานเลขที่ มอก. 285 เล่ม 11 - 2560 ขึ้นใหม่ ดังมีรายละเอียดต่อท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ให้มีผลนับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

อุตตม สาวนายน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม วิธีทดสอบสี วาร์นิช และวัสดุที่เกี่ยวข้อง

เล่ม 11 ภาวะในภาชนะบรรจุ

1. ขอบข่าย

- 1.1 มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ กำหนดวิธีทดสอบการเปลี่ยนแปลงคุณลักษณะของสี วาร์นิช และวัสดุที่เกี่ยวข้องหลังจากบรรจุในภาชนะบรรจุแล้ว

2. การชักตัวอย่าง

- 2.1 ให้ชักตัวอย่างตาม มอก. 285 เล่ม 1 แล้วตรวจและเตรียมตัวอย่างเพื่อการทดสอบตาม มอก. 285 เล่ม 2

3. วิธีทดสอบ

- 3.1 ผลิตภัณฑ์ที่ยังไม่เคยเปิดฝาภาชนะบรรจุนับตั้งแต่วันบรรจุหรือผลิตภัณฑ์ที่ส่งมาทดสอบ ให้เปิดฝาภาชนะบรรจุโดยวิธีที่เหมาะสม และก่อนคนให้ตรวจสอบภาวะของผลิตภัณฑ์ตามวิธีใดวิธีหนึ่งดังต่อไปนี้
 - 3.1.1 ผลิตภัณฑ์ที่มีผงสีผสมสำเร็จ (ready-mixed pigment material) (เช่น สี สีเคลือบ (enamel) และอื่นๆ) ถ้าผิวหน้าเป็นฝา ให้ใช้พายโลหะค่อย ๆ แซะรอบ ๆ ภาชนะบรรจุ แล้วช้อนเอาฝาดอก จุ่มพายลงในภาชนะบรรจุ ระหว่างที่จุ่มให้สังเกตว่าผลิตภัณฑ์ชั้นผิวดกหรือเป็นวุ้นเหนียวหรือไม่ และการนอนกันมีลักษณะอย่างไร ถ้านอนกันไม่แข็ง จะสามารถคนให้กระจายได้ แต่ถ้าการนอนกันแข็ง ให้รินส่วนที่เป็นของเหลวตอนบนลงในภาชนะที่สะอาด แล้วเติมกลับลงในภาชนะบรรจุใบเดิมที่ละน้อยโดยคนตลอดเวลา จนกระทั่งผงสีรวมเป็นเนื้อเดียวกัน ซึ่งมีคุณลักษณะที่เหมาะสมสำหรับการใช้งาน หรือจนกระทั่งผงสีไม่สามารถรวมเป็นเนื้อเดียวกันได้ เมื่อคนจนทั่วแล้วให้พิจารณาวัตถุที่มีลักษณะคล้ายวุ้นหรือก้อนที่ไม่สามารถทำให้กระจายได้ โดยปล่อยให้ตัวอย่างไหลลงมาจากพาย หลังจากนั้นให้คนอีกครั้งหนึ่งแล้วตรวจดูทันทีว่าที่ผิวมีผงสีลอยอยู่หรือไม่ จากนั้นให้เทตัวอย่างบางส่วนลงบนแผ่นทดสอบที่เป็นแผ่นเหล็กเคลือบดีบุกหรือแผ่นกระดาษ ปล่อยให้แห้งในแนวตั้ง แล้วตรวจสอบลักษณะต่อไปนี้ คือ การแห้งช้า (loss of drying ability) การเปลี่ยนสี (colour drift) การเป็นเม็ด (seeding) การเป็นผงหยาบ (course particle) และทดสอบการเปลี่ยนแปลงความหนืด ตาม มอก. 285 เล่ม 14 มอก. 285 เล่ม 56 หรือ มอก. 285 เล่ม 57
 - 3.1.2 ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปชนิดใส (ready-for-use clear material) (เช่น วาร์นิช แล็กเกอร์ น้ำมัน และอื่น ๆ) ให้พิจารณาเกี่ยวกับลักษณะต่อไปนี้ คือ การเป็นฝ้า ขัน เป็นก้อน เป็นวุ้นเหนียว การแยกตัวของส่วนผสม และลักษณะอื่น ๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อ 3.1.5 ที่ทำให้ไม่สามารถยอมรับผลิตภัณฑ์นั้นได้ ในการพิจารณาให้ทำโดยวิธีใช้พายหรือถ่ายลงในภาชนะทำด้วยแก้ว

มอก. 285 เล่ม 11–2560

- 3.1.3 ผลิตภัณฑ์ชนิดข้น (paste-in-oil and concentrate) ให้จุ่มพายลงในผลิตภัณฑ์จนถึงก้นภาชนะบรรจุ เพื่อดูว่ามีการนอนกันแข็งหรือไม่ ค่อย ๆ เติมสารช่วยให้เหลว (thinning material) ทีละน้อยตามผู้ทำกำหนด โดยคนเบา ๆ ด้วยความเร็วคงที่ แล้วพิจารณาว่าผลิตภัณฑ์นั้นกระจายออกเป็นของผสมที่มีเนื้อเดียวกันสม่ำเสมอ เหมาะสมสำหรับการทำด้วยแปรงหรือไม่
- 3.1.4 ผลิตภัณฑ์ที่เป็นของแห้ง (dry material) (เช่น ผงสี และอื่น ๆ) ให้ถ่ายผลิตภัณฑ์ที่มีปริมาณพอสมควรจากภาชนะลงบนแผ่นผสมตัวอย่าง เพื่อใช้เป็นตัวแทนผลิตภัณฑ์ในภาชนะบรรจุ สังเกตความสม่ำเสมอของผลิตภัณฑ์ และคุณลักษณะทางกายภาพว่าเป็นไปตามปกติหรือไม่ ถ้ามีก้อนใหญ่ผิดปกติจะต้องสามารถทำให้กระจายออกเป็นผงได้โดยใช้มือ หรือใช้เครื่องมือที่ปลายไม่แหลมกดเบา ๆ แล้วพิจารณาว่ามีการเปลี่ยนสี มีฝุ่นละอองหรือสิ่งเจือปนชนิดอื่นหรือไม่
- 3.1.5 เกณฑ์ตัดสิน
- 3.1.5.1 ถ้าในผลิตภัณฑ์มีลักษณะหนึ่งลักษณะใดดังต่อไปนี้ จะไม่ยอมรับในทุกกรณี
- (1) การขึ้นแข็ง (curdling)
 - (2) การจับเป็นก้อน (agglomerate)
 - (3) การเป็นวุ้น (gelling)
 - (4) การเป็นเม็ด (seeding)
 - (5) การเกิดกลิ่นบูดเน่า (putrefaction)
 - (6) การเกิดก๊าซ (gassing)
 - (7) การเป็นวุ้นเหนียว (livering)
- 3.1.5.2 ถ้าผลิตภัณฑ์มีลักษณะหนึ่งลักษณะใดมาก จนไม่สามารถทำให้คืนสู่สภาพเดิมได้ไม่ว่าจะใช้วิธีใดจะไม่ยอมรับผลิตภัณฑ์นั้น
- (1) การนอนกันแข็ง (caking) (ทดสอบตาม มอก. 285 เล่ม 13)
 - (2) การนอนกัน (settling) (ทดสอบตาม มอก. 285 เล่ม 13)
 - (3) การแยกชั้น (separation)
- 3.1.5.3 ลักษณะต่อไปนี้ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงมากเกินไปจนเห็นได้ชัด จะไม่ยอมรับ แต่ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยไม่เกินเกณฑ์ที่กำหนดให้ยอมรับผลิตภัณฑ์นั้นได้
- (1) ผงหยาบ (ทดสอบตาม มอก. 285 เล่ม 41)
 - (2) ความหนืด (ทดสอบตาม มอก. 285 เล่ม 14 มอก. 285 เล่ม 56 หรือ มอก. 285 เล่ม 57)
 - (3) การแห้งช้า (ทดสอบตาม มอก. 285 เล่ม 9 มอก. 285 เล่ม 10 หรือ มอก. 285 เล่ม 58)
 - (4) การเปลี่ยนสี

4. การรายงานผล

- 4.1 รายงานผลทดสอบอย่างน้อยต้องแสดงข้อความดังต่อไปนี้
- (1) รายละเอียดที่จำเป็นสำหรับการระบุผลิตภัณฑ์ทดสอบ (เช่น ผู้ทำ เครื่องหมายการค้า รหัสรุ่นที่ทำ)
 - (2) การอ้างอิงมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้
 - (3) ผลการทดสอบ
 - (4) การเบี่ยงเบนใด ๆ ที่แตกต่างจากวิธีทดสอบที่กำหนด
 - (5) ลักษณะผิดปกติใด ๆ ที่สังเกตได้ในระหว่างการทดสอบ
 - (6) วัน เดือน ปีที่ทดสอบ
-